

**Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка**

Кафедра лінгводидактики та іноземних мов

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Завідувач кафедри**



«28» серпня 2020 року

***РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНОЗЕМНА МОВА ЗА ПРОФСПРЯМУВАННЯМ***

напрямок підготовки 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальності: 014.08 Середня освіта (Фізика) / 015.39 Професійна освіта
(Цифрові технології) / 015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої
промисловості)

Спеціалізація__ Середня освіта (Фізика) Професійна освіта (Цифрові
технології) Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)
Фізико-математичний факультет

(назва інституту, факультету, відділення)

Форма навчання денна/ заочна

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма з «Іноземної мови за професійним спрямуванням» для студентів І курсу фізико-математичного факультету 22 с.

за напрямом підготовки 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальності: 014.08 Середня освіта (Фізика) / 015.39 Професійна освіта (Цифрові технології) / 015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)

Розробник: к.п.н., доцент – **Смирнова Ліна Леонідівна**, к.ф.н., доцент – **Капітан Тетяна Анатоліївна**

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри лінгводидактики та іноземних мов

Протокол від. “28” серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри лінгводидактики та іноземних мов

Шандрук С.І.  _

Смирнова Л.Л., 2020 рік
Капітан Т.А., 2020 рік

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Іноземна мова за професійним спрямуванням»

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	<u>01 Освіта/Педагогіка</u>	Нормативна	
	<u>Спеціальності: 014.08 Середня освіта (Фізика) / 015.39 Професійна освіта (Цифрові технології) / 015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)</u>		
Тем – 5		Рік підготовки:	
		1-й	-
Загальна кількість годин - 150		Семестр	
		1-й, 2-й	
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 1,5	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	год.	год.
		Практичні, семінарські	
		70 год.	год.
		Консультації	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		80 год.	год.
		Індивідуальні завдання: год.	
Вид контролю: Залік (II семестр)			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 70/80

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу «Іноземна мова за професійним спрямуванням»:

1. Практична: формувати в студентів комунікативну, лінгвістичну й соціокультурну компетенції.
2. Когнітивна: формувати в студентів когнітивну компетенцію у взаємозв'язку з іншими видами компетенцій.
3. Емоційно-розвиваюча: розвивати мовні, інтелектуальні й пізнавальні здібності; формувати в студентів позитивне ставлення до оволодіння як

мовою, так і культурою англomовного світу, готовності брати участь в іншомовному спілкуванні; утворювати бажання до подальшого самовдосконалення в галузі володіння англійською мовою.

4. Освітня: формувати усвідомлення функцій іноземної мови в навчальному процесі та в суспільстві; подавати знання про культуру, історію, реалії та традиції країни, мова якої вивчається; розвивати уміння використовувати в разі необхідності різноманітні стратегії для задоволення дидактичних потреб (працювати з книжкою, посібником, підручником, словником, довідковою літературою, мультимедійними засобами тощо); розкривати в студентів здатність до самооцінки і самовдосконалення.
5. Професійна: формувати в студентів професійну компетенцію шляхом ознайомлення їх із різними методами та прийомами навчання іноземної мови, залучення до виконання професійно орієнтованих завдань.
6. Виховна: виховувати в студентів почуття самосвідомості; формувати вміння міжособистісного спілкування; розвивати позитивне ставлення до іноземної мови як засобу спілкування, поваги до народу, носія цієї мови, толерантного ставлення до його культури, звичаїв і способу життя; подавати розуміння важливості оволодіння іноземною мовою й потреби користуватися нею як засобом спілкування.

Завдання:

1. розвивати навички практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, зумовленої професійними потребами;
2. формувати комунікативну компетенцію студентів, яка необхідна для обговорення спектру тем, читання, перекладу та академічного письма, а також здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;
3. формувати такі глобальні навички, як міжособистісна комунікація, співпраця, критичне мислення, міжкультурна компетентність і суспільна відповідальність, а також використання інформаційних і комунікаційних технологій;

4. навчити студентів аналізувати, систематизувати отриманий матеріал і презентувати його як в усній, так і в письмовій формах;
5. розвивати навички роботи на основі інтерактивної онлайн платформи MyEnglishLab, стимулювати студентів працювати самостійно та у команді.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми та із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти, опанувавши програму курсу, студенти повинні:

- **знати:**

- 1) лексичний матеріал в обсязі навчальної програми курсу (2000 лексичних одиниць);
- 2) соціальні, культурні, економічні та політичні дані країни світу, мова якої вивчається, та України; лексику професійного спілкування.
- 3) граматичний матеріал в обсязі навчальної програми курсу;
- 4) правила міжособистісної та міжкультурної комунікації.

- **вміти:**

- 1) здійснювати усно-мовленнєве спілкування (у монологічній і діалогічній формах) в соціально-побутовій та соціально-культурній сферах, у межах лексичного мінімуму та тематики, передбачених навчальною програмою, використовуючи засвоєний граматичний матеріал;
- 2) ефективно працювати на освітній онлайн платформі MyEnglishLab, використовувати різноманітні освітні додатки та Інтернет-технології для продуктивного навчання, користуватися електронним словником (зокрема розпізнавати скорочення, які позначають частини мови);
- 3) висловлюватися в письмовій формі (написання анотацій, листів, заповнення бланків, складання текстів презентацій і т. ін.) в обсязі тематики курсу, використовуючи засвоєний граматичний матеріал;
- 4) розуміти зі слуху зміст автентичних текстів (ділового та повсякденного спілкування з урахуванням соціокультурного та країнознавчого аспектів іноземної мови);

5) читати й розуміти іншомовні автентичні тексти різних жанрів і видів, розглядаючи їх як джерело різноманітної інформації і як засіб оволодіння нею. Після закінчення курсу студенти **повинні вміти реалізовувати:**

- *комунікативно-навчальну функцію* шляхом реалізації інформаційного, мотиваційно-стимулюючого і контрольного-коригуючого компонентів, шляхом вміння кваліфіковано застосовувати сучасні принципи, методи, прийоми й засоби навчання, володіння на рівні B1+ чотирьома видами мовленнєвої діяльності;
- *виховну функцію* шляхом реалізації вміння вирішувати завдання морального, культурно-естетичного й організаційного аспектів засобами іноземної мови з урахуванням особливостей напряму підготовки;
- *розвиваючу функцію* шляхом реалізації вміння зв'язно та логічно будувати монологічне/діалогічне висловлювання, вміння розвивати мовну здогадку та уміння логічно мислити, здатності до формування і розвитку власної інтелектуальної, соціальної та емоційної сфер особистості;
- *освітню функцію* шляхом практичної здатності до самоосвіти, здатності розширювати свій світогляд, поглиблювати власні знання з англійської мови.

Загальні компетентності: Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Програмні результати навчання: Розуміти особливості комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах; Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію

у спілкуванні з групами та окремими особами; Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами; Відшуковувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації; Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності

3. Програма навчальної дисципліни.

Змістовий блок 1. Identity / Tales / Future

Модуль 1. Identity

Тема 1. Identity

Тема 2. Alfred Nobel

Граматичний матеріал: question forms, review of verb tenses

Модуль 2. Tales

Тема 1. Tales

Тема 2. Isaac Newton

Граматичний матеріал: present perfect and past simple, narrative tenses

Модуль 3. Future

Тема 1. Future

Тема 2. Albert Einstein

Граматичний матеріал: the future (plans), the future (predictions)

Змістовий блок 2. Jobs / Solutions

Модуль 4.

Тема 1. Jobs

Тема 2. Marie Sklodowska-Curie

Граматичний матеріал: must/have to/should, used to, would

Модуль 5

Тема 1. Solutions

Тема 2. The Science of Mechanics

Граматичний матеріал: comparatives and superlatives, question tags

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових блоків і тем	Кількість годин						
	денна форма				заочна форма		
	усього	у тому числі			усього	у тому числі	
		п.	с.р.	к			п.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий блок 1. Identity / Tales / Future Модуль 1. Identity Тема 1. Identity Тема 2. Alfred Nobel Граматичний матеріал: Question forms, Review of verb tenses Модуль 2. Tales Тема 1. Tales Тема 2. Isaac Newton Граматичний матеріал: Present Perfect and Past Simple, narrative tenses Модуль 3. Future Тема 1. Future Тема 2. Albert Einstein Граматичний матеріал: The Future (plans, predictions) Разом годин за блок 1	75	12	39				
		12					
		12					
		36					
Змістовий блок 2. Jobs / Solutions Модуль 4. Тема 1. Jobs Тема 2. Marie Sklodowska-Curie Граматичний матеріал: Modal verbs Модуль 5		17					

Тема 1. Solutions Тема 2. The Science of Mechanics Граматичний матеріал: Comparatives and Superlatives, question tags Разом годин за блок 2	75	17 34	41				
Разом годин	150	70	80				

5. Теми семінарських занять
не передбачено робочою програмою

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	I семестр Identity, Tales / Future	36
1.1	Тема 1: Identity Me and my languages Question forms.	2
1.2	Тема 2. Identity Same or different? Review of verb tenses	2
1.3	Тема 3. Identity Tell me about yourself Present Perfect	2
1.4	BBC documentary	2

	The Blind Painter Tema 2. Alfred Nobel	4
2.1	Tema 2: Tales Fact or fiction? Past Simple	2
2.2	Tema 2. Tales What really happened? Narrative tenses	2
2.3	Tema 2. Tales I don't believe it!	2
2.4	BBC drama Hustle Tema 2. Isaac Newton	2 4
3.1	Tema 3. Future Making plans The Future	2
3.2	Tema 3. Future Tomorrows world The Future	2
3.3	Tema 3. Future In other words	2
3.4	BBC documentary YouTube Tema 2. Albert Einstein	2 4
	II семестр Jobs, Solutions	34

4.1	Tema 4. Jobs Millionaires Modal verbs	2
4.2	Tema 4. Jobs Dream job Modal verbs	2
4.3	Tema 4. Jobs That's a good idea	2
4.4	BBC comedy Gavin and Stacey Tema 2. Marie Skłodowska-Curie	2 8
5.1	Tema 5. Solutions Low tech solutions Comparatives and Superlatives	2
5.2	Tema 5. Solutions Ask the experts Comparatives and Superlatives	2
5.3	Tema 5. Solutions Its out of order	2
5.4	BBC programme Men versus Machine Tema 2. The Science of Mechanics	2 8
5.5	Final Test	2

Самостійна робота студента

№ з/п	Завдання для самостійної роботи	Кількість Годин
1.	<u>Завдання до змістового блоку I</u>	16
	1. Виконання вправ та тестів на онлайн платформі MyEnglishLab: (Work Book Speakout 2d Edition. Unit 1).	14
	2. Словник активної лексики	2
		16
2.	<u>Завдання до змістового блоку II</u>	14
	1. Виконання вправ та тестів на онлайн платформі MyEnglishLab: (Work Book Speakout 2d Edition. Unit 2).	2
	2. Словник активної лексики	
		16
3	<u>Завдання до змістового блоку III</u>	14
	1. Виконання вправ та тестів на онлайн платформі MyEnglishLab: (Work Book Speakout 2d Edition. Unit 3).	2
	2. Словник активної лексики	
		16
4	<u>Завдання до змістового блоку IV</u>	14
	1. Виконання вправ та тестів на онлайн платформі MyEnglishLab: (Work Book Speakout 2d Edition. Unit 4).	2
	2. Словник активної лексики	
5	<u>Завдання до змістового блоку V</u>	16
	1. Виконання вправ та тестів на онлайн платформі	

	MyEnglishLab: (Work Book Speakout 2d Edition. Unit 5).	14
	2. Словник активної лексики	2
	Разом годин	80

8. Теми лабораторних занять
не передбачені програмою

9. Індивідуальні завдання
не передбачено робочою програмою

Методи навчання.

1. Комунікативні методи.
2. Метод повної фізичної реакції (TPR method) .
3. Метод трьох «П»: Презентація – Практика – Продукування (PPP method).
4. Метод «Залучай – Вивчай – Активізуй» (ESA method).
5. Метод онлайн навчання.
6. Метод проектів.

Методи, види контролю та критерії оцінювання

1. Метод усного контролю (індивідуальне або фронтальне опитування).
2. Метод письмового контролю (перевірка домашнього завдання, словесний диктант, лексико-граматичний переклад, твір, комбінований письмовий тест).
3. Метод тестового контролю.
4. Метод контролю на основі освітньої онлайн платформи MyEnglishLab.
5. Метод самоконтролю.

Розподіл балів, які отримують студенти

ЗАЛІК – II СЕМЕСТР

Поточне тестування та самостійна робота II семестр					Загальна сума балів на <u>залік</u>
Змістовий блок 1 Тема 1+Тема 2	Змістовий блок 2 Тема 1+Тема 2	Змістовий блок 3 Тема	Змістовий блок 4 Тема	Змістовий блок 5 Тема 1+Тема 2	

		1+Тема 2	1+Тема 2		
20	20	20	20	20	100

Поточне тестування та самостійна робота I семестр (5 змістових блоків):

Робота в аудиторії – 10 балів

1. Читання та письмовий переклад фахового тексту (основного)	1 бал
2. Діалогічне мовлення (за шаблоном)	1 бал
3. Діалогічне мовлення (власний)	1 бал
4. Аудіювання	1 бал
5. Монологічне мовлення (усний переказ)	1 бал
6. Контрольна робота	5 балів

Практична робота на платформі – 5 балів

Самостійна робота на платформі – 5 балів

ВСЬОГО: 20 балів

Разом: 20×5= 100 балів

Залік виставляється без присутності студента.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

З дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» передбачена така форма семестрового контролю, як залік, який проводиться в кінці I та II семестру.

Оцінювання студента здійснюється по кожному змістовому блоку за середньозваженим балом який передбачає виконання аудиторних завдань, роботу на освітній платформі MyEnglishLab та виконання самостійної роботи на освітній платформі MyEnglishLab:

- максимальна кількість балів за аудиторну роботу – 50;
- максимальна кількість балів за роботу на освітній платформі MyEnglishLab – 50.

Залік виставляється без присутності студента.

Шкала підрахунку балів по роботі на онлайн платформі MyEnglishLab:

Отриманий на платформі рівень А відповідає 50 балам

рівень В відповідає 40 балам

рівень С відповідає 30 балам

рівень D відповідає 20 балам

рівень E відповідає 10 балам

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	

82-89	B	добре	зараховано
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методи та критерії оцінювання (за видами роботи):

Лексико-граматичний тест (3 завдання по 5 речень)

5 (A) – 0-1 помилка (лексична або граматична);

4(B) – до 4 помилок (граматичні, орфографічні, лексичні);

4(C) – до 6 помилок (граматичні, орфографічні, лексичні);

3(D) – до 8 помилок (граматичні, орфографічні, лексичні);

3(E) – до 10 помилок (граматичні, орфографічні, лексичні);

2(FX) – 11 і більше помилок.

Лексичний переклад (5 речень за темою юніта)

5 (A) – 0 помилок;

- 4(B) – 1 помилка (допускається 1 незначна граматична помилка);
- 4(C) – 2 помилки (допускаються 2 незначні граматичні помилки);
- 3(D) – 3 помилки (допускаються 3 незначні граматичні помилки);
- 3(E) – 4 помилки (допускаються 4 незначні граматичні помилки);
- 2(FX) – 5 і більше помилок.

Говоріння (монолог-переказ)

- 5 (A) – 15 речень (допускаються незначні граматичні помилки);
- 4(B) – 14 речень (допускаються незначні граматичні помилки);
- 4(C) – 12 речень (допускаються незначні граматичні та лексичні помилки);
- 3(D) – 10 речень (допускаються незначні граматичні та лексичні помилки);
- 3(E) – 8 речень (допускаються 4 незначні граматичні помилки).

Навички говоріння студентів I курсу оцінюються за такими критеріями:

1. Правильність мовлення.
2. Наповненість тематичним лексичним вокабуляром.
3. Послідовність викладу.
4. Обсяг повідомлення.

(діалог)

- 5 (A) – 10 реплік;
- 4(B) – 8 реплік;
- 4(C) – 7-8 реплік (допускаються незначні помилки);
- 3(D) – 6 реплік;
- 3(E) – 5-6 реплік (допускаються незначні помилки).

Переклад фахових текстів

5 (A) – 15 тис. знаків;

4(B) – 12 тис. знаків;

4(C) – 10 тис. знаків;

3(D) – 8 тис. знаків;

3(E) – 6 тис. знаків.

13. Методичне забезпечення

1. Робоча програма з навчальної дисципліни "Іноземна мова за професійним спрямуванням" для студентів 1 курсу фізико-математичного факультету – 22 с.
2. Методичні рекомендації щодо підготовки й проведення відкритих практичних занять з іноземної мови за фаховим спрямуванням. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В.Винниченка, 2012. – 30 с.
3. НМК (Роздатковий матеріал за темами змістових блоків, передбачених робочою програмою).
4. Освітня онлайн платформа MyEnglishLab.

14. Рекомендована література

Базова

1. Робоча програма з навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» для студентів 1 курсу фізико-математичного факультету. – 22 с.
2. Antonia Clare, J.J. Wilson. Speakout 2nd Edition. Intermediate Students' Book. – Pearson Longman. – 176 p.
3. Antonia Clare, J.J. Wilson. SpeakOut. 2nd Edition. Intermediate Workbook. – Pearson Longman. – 97 p.
4. Шандрук С.І., Смірнова Л.Л. Навчально-методичне видання (пам'ятка-інструкція) «Робота з освітньою інтерактивною платформою MyEnglishLab (Pearson)». – Кропивницький, 2020. – 70 с.
5. Фока М. В. Оповідання англійською мовою: читання та опрацювання: Навчально-методичний посібник для студентів

першого курсу факультету філології та журналістики, які вивчають дисципліну «Іноземна мова». – Кіровоград: Авангард, 2013. 104 с.

6. Фока М. В. A Practical Course of English: Навчально-методичний посібник з англійської мови для студентів першого (І–ІІ семестри) і другого (ІІІ семестр) курсів факультетів філології та журналістики й педагогіки та психології, які вивчають дисципліну “Іноземна мова” (англійська) / Марія Володимирівна Фока. – Кіровоград : Центр оперативної поліграфії “Авангард”, 2014. – 248 с.

Допоміжна

1. Bartosz Michalowski, Mariana Petrechko, Sam Mckean, Kris Kirby Focus on Exams B1+. – Pearson Education Limited 2019. – 32 p.
2. Bartosz Michalowski, Mariana Petrechko, Sam Mckean, Kris Kirby Focus on Exams B2. – Pearson Education Limited 2019. – 32 p.
3. Мартинюк А.П., Набокова І.Ю., Сverdлова І.О., Юрченко А.А. Exam Trainer. – Dinternal-Books, 2017. – 84 p.
4. Dictionary of Contemporary English / Director Della Summers. – [new edition]. – Longman, 2008. – 1949, [1] p.
5. Murhy Raymond. English Grammar in Use: A self-study reference and practice book for intermediate students of English / Raymond Murphy. – third edition. – Cambridge University Press, 2010. – 379 p.
6. Murhy Raymond. Essential Grammar in Use: A self-study reference and practice book for elementary students of English / Raymond Murphy. – Cambridge University Press, 1996. – 259 p.
7. Oxeden Clive NewEnglishFile, Student'sBook: Intermediate / CliveOxenden, ChristinaLatham-Koenig. – OxfordUniversityPress – 159p.
8. Oxeden Clive. New English File: Student's Book: Pre-intermediate / Clive Oxenden, Christina Latham-Koenig. – Oxford University Press – 159, [1] p.
9. Redman Stuart. English Vocabulary in Use: Pre-intermediate @ intermediate / Stuart Redman. – second edition. – Cambridge University Press, 2010. – 263 p.
10. Soars Liz and John. New Headway: Student's Book: Elementary / Liz and John Soars with Sylvia Wheeldon. – the third edition. – Oxford University Press, – 151, [1] p.
11. Soars Liz and John. New Headway: Student's Book: Pre-intermediate / Liz and John Soars. – Oxford University Press, – 143, [1] p.
12. Soars Liz and John. New Headway: Student's Book: Intermediate / Liz and John Soars. – the third edition. – Oxford University Press, – 159, [1] p.
13. SwanMichael.PracticalEnglishUsage / MichaelSwan. – third edition. – Oxford University Press, 2009. – 658 p.

15. Інформаційні ресурси

1. <https://www.pearson.com/english/myenglishlab.html>

2. <https://www.dinternal.com.ua/itsupport/dlia-uchniv/>
3. <https://english-dashboard.pearson.com/register/adult>
4. <https://english-dashboard.pearson.com/dashboard/home>
5. <http://usefulenglish.ru/grammar/subjunctive-mood-summary>
6. <https://www.lingvolive.com/en-us>
7. <http://www.english.com/speakout>
8. <http://www.helpforenglish.cz/testy/word-formation-tvary-slov>
9. <http://www.learnenglishfeelgood.com/esl-english-grammar-exercises.html>
10. <http://www.learnersdictionary.com/definition/arbitrariness%20>
11. <http://translate.academic.ru/>
12. <http://online-teacher.ru/study/dialogues-in-english>
13. <https://www.youtube.com/watch?v=xYBVuxflwRk>
14. <http://lingualeo.com/ru/jungle/living-by-the-sword-14145#/page/1>
15. http://www.langust.ru/unit_ur/ureg_078.shtml
16. <http://dictionary.reverso.net>
17. <http://www.learnenglishfeelgood.com/esl-english-grammar-exercises.html>
18. <http://www.eslpdf.com/verbs-present-tohave1.html>
19. <http://grammar.ccc.commnet.edu/grammar/definitions.htm>
20. <http://www.englishpage.com/verbpage/verbtenseintro.html>
21. <http://www.theguardian.com/childrens-books-site/2013/feb/11/can-children-learn-grammar-from-reading-books>
22. <http://www.writingcenter.uci.edu/tips-for-improving-grammar/>
23. <https://blog.udemy.com/daily-grammar-practice/>
24. http://www.bristol.ac.uk/arts/exercises/grammar/grammar_tutorial/
25. <https://owl.english.purdue.edu/owl/>
26. <http://www.quickanddirtytips.com/grammar-girl>